

AAKKRANT

April 2019 – Officieel orgaan van Vereniging Aak
www.verenigingaak.nl

Afscheid van twee bestuursleden

Voor Annelies Jongsma en Jan Brouwer kwam het afscheid van het bestuur tijdens de ledenvergadering op 28 januari jl.

Annelies is maar liefst 21 jaar penningmeester geweest van onze vereniging en heeft deze functie met grote inzet en integriteit vervuld. Zij heeft vele subsidies in de wacht weten te slepen, die voor de vereniging heel belangrijk zijn.

Jan is negen jaar bestuurslid geweest, met grote betrokkenheid en alertheid op allerlei gebied. De pr was jarenlang zijn domein. En achter elke man staat een sterke vrouw, zo ook bij Jan. Daarom danken wij Joke ook hartelijk voor alle support. Annelies en Jan zullen bij de aak betrokken blijven.

Wij danken Annelies en Jan hartelijk voor hun enorme inzet!

Van de voorzitter

Beste aakvrienden,

Het jaar 2018 stond in het teken van een druk vaarseizoen en diverse belangrijke onderhoudswerkzaamheden. De mast is gerepareerd inclusief nieuwe hanepoten, het mastspoor en enkele liggers in het voorschip zijn vervangen en problemen met de startmotor en lekkage aan de schroefas zijn verholpen. Rond de verschijning van deze Aakkrant zijn we in afwachting van de nieuwe zeilen. Nieuwe projecten zijn alweer in zicht: restauratie van de achterstevan, hoofdschot en tussenschot van de bun, de deken en de trog.

De Vereniging Aak wordt gedragen door haar leden. Niet alleen met hun financiële bijdragen, maar ook door hand- en spandiensten. De inzet van de vrijwilligers van de onderhouds ploeg is een constante factor die veel respect afdwingt. Speciale vermelding dient de jarenlange trouwe dienst van Piet ten Bokkel als onze schilderexpert, waaraan nu toch een einde lijkt te zijn gekomen. De Vereniging Aak is veel dank verschuldigd aan de aftredende bestuursleden Annelies Jongsma (penningmeester), Jan Brouwer en Tjebbe Tip. We mochten Ada Hylkema-de Haan, Henk Dikken en Jaap Groen verwelkomen als nieuwe bestuursleden.

Het varen op de donderdagavond is een vaste aangelegenheid en essentieel om de vaardigheden van de bemanning op peil te houden en nieuwe schippers op te leiden. Er is een nieuw protocol opgesteld voor de taken van de schipper en een aangepaste versie van het scheepslogboek ingesteld. We zijn inmiddels verhuisd naar de "Historische Hoek" in de haven van Den Oever, gebroederlijk naast de WR 60 de WR 4.

Het onderhoud van een schip als de WR 173 is voor een particulier vrijwel niet vol te houden. Een vereniging als de onze is in staat om dit historisch erfgoed te behouden voor volgende generaties en te delen met vele belangstellenden. Tot nu toe hebben inkomsten uit contributie en activiteiten, subsidie van de Gemeente Hollands Kroon en giften geleid tot een sluitende begroting.

Het uitgangspunt van de vereniging is nog steeds dat het lidmaatschap financieel laagdrempelig blijft. De WR 173 als varend monument is een representant van de bijzondere identiteit van het voormalige Zuiderzee-eiland Wieringen en een tastbaar overblijfsel uit een rijk verleden. Uitdragen van de unieke waarde van dit schip en het behoud ervan is onze belangrijkste missie.

In deze Aakkrant staan diverse bijdragen over de activiteiten in het vorige jaar en het komende seizoen. De agenda van 2019 staat weer stevig volgepland. Wacht niet te lang met aanmelden, de belangstelling is groot.

Bert Jongsma

Nieuw bestuurslid voorstellen: Henk Dikken

Mijn naam is Henk Dikken, onlangs 66 jaar geworden, geboren aan de oostkant van Wieringen, getrouwd met Marga Kooy en in mijn laatste jaar werkzaam bij het Marine Onderhoudsbedrijf in Den Helder. Na wat omzwervingen binnen een straal van een twee kilometer zijn we alweer ruim 35 jaar woonachtig in de Zwinstraat 60 te Den Oever.

Mijn interesse voor de zeilsport is groot en hierdoor heeft de WR 173 altijd mijn interesse gehad. Mijn jeugdjaren wonen de naast Martien ten Bokkel en mijn eerste dagtocht met de aak, zo'n ruim 30 jaar geleden, moeten daar zeker aan hebben bijgedragen. Een paar jaar geleden ben ik door goede bekenden enthousiast gemaakt om me daadwerkelijk voor de vereniging in te gaan zetten.

In de afgelopen tijd is mij duidelijk geworden dat er veel voor nodig is om de aak elk jaar op een verantwoorde manier weer onder zeil te krijgen. Er zit gelukkig veel enthousiasme en kennis bij de leden en men wil dat graag delen.

Ik hoop van harte dat ik de aankomende jaren een positieve bijdrage kan leveren om de aak in stand te houden.

Henk Dikken

Nieuw bestuurslid voorstellen: Jaap Groen

Graag stel ik mij voor als nieuw bestuurslid van de Vereniging Aak. Ik kan nog goed mijn eerste ervaring op een zeilboot herinneren. Met een Polyvalk bij windkracht 6 op het Slotermeer. Geweldig wat een ervaring! Niet met een motorboot te vergelijken. Later hadden we zelf een zeilschouw van 8 meter in bezit en hebben daarmee veel vaarkanties in Nederland gemaakt. Het meest zaten wij in Friesland. Prachtig vaargebied waar je aan de Marrekritesteigers mooi kunt overnachten.

Sinds 1986 ben ik lid van de ARZV, de roeivereniging in Alkmaar. In ons vaste roeiclubje zat een commandant van de marine. Deze commandant kon bij de Koninklijke Marine Jachtclub in Den Helder gebruik maken van een zeilboot. Daarmee hebben we veel zeiltochten op de Waddenzee en het IJsselmeer gemaakt. Ik heb toen veel over het zeilen geleerd en mijn enthousiasme voor de Waddenzee was geboren.

Via Jitske (mijn echtgenote) kwam ik op de hoogte dat men op de Wieringer Aak op zoek was naar nieuwe bemanningsleden. Aanvankelijk twijfelde ik. Helemaal naar Wieringen en kan ik mij tussen de Wieringers wel aanpassen? De cursusavond voelde goed en tijdens het varen op de donderdagavonden voelde ik mij helemaal thuis. Geen dominante schipper die staat te bevelen, maar een gezellige groep mensen die allemaal zitten te genieten van het zeilen en van de prachtige omgeving. Wat geweldig dat ik op zo'n prachtig oud houten schip mag varen!

Jaap Groen

Websitebouwer voorstellen: René de Kort

Ik ben René de Kort, opgegroeid op Wieringen en getrouwd met Jannette Lont. Samen hebben we drie jongens. Door ziekte heb ik mijn functie als onderwijzer/directeur aan de Henricusschool moeten opgeven.

Mijn affiniteit met de zee en visserij is groot. De schipperscursus was voor mij de aanleiding om aan boord te stappen van de aak, waar ik door de "ouwe rotten" word voorzien van kennis over het besturen van en zeilen met de aak en mag ik regelmatig koffie zetten. Mijn fysieke gesteldheid laat het helaas niet toe om zwaar werk te doen.

De taak om een nieuwe website voor de vereniging te bouwen en te onderhouden is mij beter op het lijf geschreven, met als doel er een *levend medium* van te maken. Daarmee bedoel ik een website met een bijgewerkte agenda, nieuwtjes, actuele foto's en verslagen van evenementen, die je aan de vereniging mag toesturen. Je kunt je voor ledenactiviteiten direct opgeven via de aanmeldingsformulieren. Mij direct mailen kan via webmaster@verenigingaak.nl. De naam van de website is www.verenigingaak.nl
René de Kort

Nieuw bestuurslid voorstellen:

Ada Hylkema-de Haan

Mijn naam is Ada-Hylkema de Haan, 53 jaar geleden geboren in de Zwinstraat in Den Oever, werkzaam op een middelbare school in Alkmaar. Als kind speelde ik veel op en rond de haven en achter dijk. Het water speelt een belangrijke rol in mijn leven en ik heb altijd de behoefte om de zee te zien. Mijn ouders waren bevriend met Bert en Gré Barelds en daarom heeft de WR 173 een bijzonder plekje in mijn hart. Graag zet ik mij in voor de vereniging en hoop je daar te ontmoeten.

Onderhoud 2018

Na inspectie van de mast bleek dat de masttop en de mastvoet er toch wel zorgelijk uitzagen. Ivor van Klink, scheepstimmerman en werfbaas te Workum, heeft op vakbekwame wijze de mast in zijn glorie hersteld. Onze smid Jaap Posthumus heeft nieuw beslag gemaakt voor de masttop, zodat de WR 173 weer veilig de (binnenkort nieuwe) zeilen kan hijsen. De mastspoor (waar de mastvoet in staat) was ook aan onderhoud toe, maar er kon in 2018 nog veilig mee gevaren worden.

Op 23 april is de aak op de helling gegaan in Den Helder op de historisch scheepswerf op Willemsoord en is er antifouling op het onderwaterschip aangebracht. Het nieuwe roer is aangepast, zodat deze beter functioneert. Er is een kapotte impeller vernieuwd en de startmotor is gereviseerd, zodat deze weer als een zonnetje draait. Het mooie weer was een goede gelegenheid voor de onderhoudsploeg om de binnenkant van de aak helemaal kaal te krabben en te voorzien van drie lagen lak. Later in het jaar is de aak naar Workum gegaan om de lekkende schroefaskoker en het mastspoor aan te pakken.

Het grootzeil en de fok zijn in slechte staat. Zeilmaker Molenaar te Grouw zal nieuwe zeilen van clipper canvas, gemaakt van 100% polyester, leveren. Het materiaal is opgeruwd, zodat het lijkt op oud katoen, maar het is lichter in gewicht, heeft minder rek, minder vervorming en is minder rotgevoelig. We voldoen met deze zeilen aan de regels van de Vereniging voor Botterbehoud, een vereniging die zich inzet voor varende monumenten in een zo groot mogelijke originaliteit.

In november is de aak op de helling gegaan in Workum. Daar is de schroefas getrokken en met nieuwe simmeringen en een nieuw vetkoord in de gland is de lekkage verholpen. Een legger onder de mastspoor bleek verrot. Zowel de legger als de mastspoor zijn vervangen.

Omdat de aak toch op de helling lag, is het onderwaterschip gelijk aangepakt, zodat de aak in het voor jaar van 2019 niet meer uit het water hoeft.

Het onderhoudsteam maakt het schip in Workum klaar voor het nieuwe vaarseizoen. Al met al een duur jaar voor de vereniging en de aak kan alleen blijven varen dankzij uw donaties. De achtersteven begint slecht te worden, dus blijf ons steunen. Ga met de ledenvaardag en zie met eigen ogen dat het de moeite waard is om dit prachtige schip in de vaart te houden.

Hennie de Jong

Een zwoele vaarzomer 2018

Wie zou ooit in het voorjaar van 2018 gedacht hebben dat er zo'n prachtige zomer op komst was. We hebben afgelopen zomer met de aak prachtige tochten kunnen maken. Het leek wel Zuid Europa. Na een stroeve start door problemen met de mast moest de aak van Den Helder weer terug naar de Haukes en daarna naar de thuishaven in Den Oever. Toen kon eindelijk in mei het varen op de Waddenzee beginnen. Elke donderdagavond maakt het schip een tocht op de Waddenzee zodat de bemanning kan oefenen en de beginnende schippers het vak kunnen leren. Het is elke keer een prachtige ervaring om in het avondlicht een rondje te zeilen en de zon in de zee te zien zakken. Driemaal in het seizoen is er voor de leden gelegenheid om mee te varen en daar wordt dankbaar gebruik van gemaakt. Slechts eenmaal ging dit wegens slecht weer niet door.

De droogvaldagen waren dit jaar een groot succes. Er was veel belangstelling, zelfs zo veel dat we sommige aanmelders teleur moesten stellen. Het is een dagvullend programma. We varen om 9.00 uur de haven uit om tijdig op de plek te zijn waar we kunnen droogvallen. Daarna is het wachten totdat de aak vast komt te liggen op een zandbank. Als het water voldoende gezakt is kunnen we van boord. Korte broek en oude schoenen aan en daarna volgt een stevige wandeling naar een mosselbank. We zoeken naar geschikte mossels en oesters, die aan boord gekookt en genuttigd worden met een koel glas wijn.. Als het water voldoende is gestegen wordt het tijd om terug te keren naar Den Oever. Slechts een keer ging het droogvallen wegens slecht weer niet door. Als je dit jaar dit prachtige evenement mee wilt maken is het verstandig je tijdig aan te melden.

Tijdens de botterwedstrijden in Den Helder stond een zeer harde wind waardoor de wedstrijd op het wad niet door kon gaan. We zijn toen met de gasten naar het Amstelmeer gevaren en hebben aldaar een rondje gezeild. De Oostwalwedstrijden in Kampen waren een groot succes. De aak kon in het wedstrijdweekend met een prachtige noordoosten wind en mooi weer naar Kampen en weer terug zeilen. Ook bij de botterwedstrijden in Elburg was de aak present.

Jaap Groen

Rabobank Clubkas Campagne

Steun je ons weer? Vorig jaar leverde het de vereniging ruim € 400 op!

De laatste streken van Piet ten Bokkel

Onze meesterschilder Piet ten Bokkel gaat na vele jaren leiding gegeven te hebben aan de lak- en schilderploeg met aakpensioenen. Piet heeft ook aan heel veel wedstrijden en evenementen meegedaan. Als we kinderen aan boord hadden, zoals op de nationale monumentendag in Elburg, ging hij rond met een schaal met koek en werd er met grote verbazing geluisterd naar de verhalen over hoe het er in vroeger tijden aan toe ging tijdens de visserij op een aak, waar destijds ook kinderen van twaalf jaar als bemanningslid meevoeren. Piet had zelf als twaalfjarige bij zijn vader en oom op een Wieringer aak gevaren.

Zonder medeweten van Piet is de top van de mast eens wit geschilderd. Dit was voor Piet onverkwikkelijk. Een witte top betekent dat de vrouw de baas is in huis. Met gezwinde spoed werd de top alsnog zwart geverfd. Tijdens de lange oversteek naar Kampen en Elburg wist hij de bemanning te onderhouden met sappige verhalen uit zijn tijd dat hij nog visserman was, zoals de dagen van grote haringvangsten in de zuidelijke Noordzee. Dit gebeurde automatisch in het Wieringer dialect. Als Piet in zichzelf sprak (wat we allemaal weleens doen) gebeurde dit ook in het Wierings, anders kon hij (volgens eigen zeggen) zichzelf niet verstaan.

Piet gaat verder met het invullen van zijn overvloedige (!) vrije tijd met reizen met de camper en zo komt hij mischien nog weleens voor de openstaande Ketelbrug te staan. Deze brug was veelvuldig een bron van irritatie als de brugwachter de brug vlak voor ons sloot en we met windkracht 6 bft met de kop op de wind lagen te springen. *Ik steek me hand niet meer op naar die*, was stevast de reactie van Piet. Als ik alle verhalen die we met Piet beleefd hebben op papier zou zetten, zou je aan tien Aakkranten niet genoeg hebben!

Piet namens de gehele aakclub heel erg bedankt voor een mooie tijd en je blijft uiteraard altijd welkom tijdens de dagen voor gepensioneerden op de aak.

Jan Brouwer

Aktiviteiten 2019

Voor leden:

Ledenvaardagen (gratis)

Zondag 26 mei
Zondag 7 juli
Zaterdag 21 september

Droogvaldagen

(leden € 20, niet-leden € 25)

Zondag 14 juli of
Maandag 15 juli
Dinsdag 30 juli
Woensdag 28 augustus
Vrijdag 27 september

High tea (€ 35)

Zaterdag 13 juli

Aanmelden: Roel van der Schaaf

Algemene ledenvergadering

maandag 20 januari 2020, 20.00 uur
Gebouw WV Amstelmeer, Haukes

Evenementen waaraan de aak deelneemt:

Botterwedstrijd Den Helder

5 en 6 juli (vr. + za.)

Oostwal Botterwedstrijd Kampen

28 en 29 juni (vr. + za.)

Westfriese Waterweek Medemblik

9 t/m 11 augustus (vr. t/m zo.)

Flora- en Visserijdagen Den Oever

23 t/m 26 augustus (vr. t/m ma.)

Botterdagen Elburg

12 t/m 14 september (do. t/m za.)

Traditionele Schepen Beurs

Den Helder

8 t/m 10 november (vr. t/m zo.)

Bestuur Vereniging Aak

Bert Jongsma, voorzitter
Tel: 0227 – 59 30 09
E-mail: acjongsma@icloud.com

Ada Hylkema-de Haan, secretaris
Tel: 06 – 53 88 50 18
Kerkplein 26
1777 CD Hippolytushoef
secretariaat@vereniginggaak.nl

Gea Barelds, penningmeester
Tel: 0227 – 59 33 79
Mobiel: 06 - 30 444 123
geabarelds@kpnmail.nl

Coördinatie aakverhuur:
Roel van der Schaaf
Tel.: 0227 – 59 26 88
Mobiel: 06 – 14 26 42 93
aanmelding@vereniginggaak.nl

Overige bestuursleden:
Hennie de Jong
Jaap Groen
Henk Dikken